

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 5. září 2013 v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Mazáka a soudců JUDr. Hany Kárové a JUDr. Lenky Konopové o odvoláních obžalovaných [příjmení] [jméno] [příjmení], [datum narození], Mgr. [jméno] [příjmení], [datum narození], a [jméno] [příjmení], [datum narození], a poškozené České pošty, s.p. se sídlem v Praze 1, Politických vězňů 909/4, podaných proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26.3.2013, č.j. 4 T 11/2012 - 1048,

takto:

Z podnětu podaných odvolání se napadený rozsudek zrušuje podle § 258 odst. 1 písm. b/, e/, f/ tr.ř. v celém rozsahu a podle § 259 odst. 3 tr.ř. se nově rozhoduje tak, že

obžalovaní

1. Bc. [jméno] [příjmení],

[datum narození], trvale bytem [adresa], adresa pro doručování [adresa],

2. Mgr. [jméno] [příjmení],

[datum narození], trvale bytem [adresa],

3. [jméno] [příjmení] a p,

[datum narození], trvale bytem [adresa],

jsou vinni, že

obž. Bc. [jméno] [příjmení]

nejméně v době od 23.11.2009 do 18.04.2012 v Praze 3, Olšanská 38/9 jako zaměstnankyně České pošty, s.p. zařazená v DLIT Divize logistika a ICT, LOG Úsek logistika, MPP mezinárodní poštovní provoz, Kvalita služeb mezinárodních styků, v úmyslu obohatit se z neoprávněného prodeje poštovních známek postupně objednala prostřednictvím interního systému u sekce DOS

České pošty, s.p. poštovní známky různých nominálních hodnot v celkové hodnotě 32 974 140 Kč s tím, že část takto získaných známek v celkové hodnotě 1 109 030 Kč skutečně použila v rámci své pracovní činnosti, která spočívala ve sledování kvality a rychlosti přepravy zásilek ve spolupráci se smluvně zajištěnými respondenty České pošty, s.p., a tyto odeslala příslušným respondentům, avšak známky v hodnotě 31 865 110 Kč si ponechala a na základě předchozí dohody a podle pokynů obžalované [jméno] [příjmení] je dále zpeněžila jednak prostřednictvím této obžalované, které v době od 23.11.2009 do 18.04.2012 předala za předem dohodnutou úplatu postupně nejméně 486 700 ks poštovních známek v nominálních hodnotách 3, 10, 17 a 20 Kč, jejichž celková hodnota byla minimálně 6 309 100 Kč a za které jí obžalovaná [příjmení] zaplatila, popřípadě měla zaplatit celkem nejméně 879 200 Kč, a dále prostřednictvím obžalovaného [jméno] [příjmení], kterému předala v době od 04.10.2010 do 18.04.2012 postupně nejméně 1 851 800 ks poštovních známek v nominálních hodnotách 10, 20 a 21 Kč, jejichž prodejní cena činila celkem 22 014 500 Kč, za které jí obžalovaný [příjmení] zaplatil částku 9 099 525 Kč, s částí známek naložila nezjištěným způsobem, když zajištěny a vráceny poškozenému byly známky v celkové hodnotě 1 340 350 Kč; popsáním jednáním způsobila České poště, s.p., Politických vězňů 909/4, Praha 1, škodu v celkové výši 31 865 110 Kč,

tedy:

přisvojila si cizí věc, která jí byla svěřena, a způsobila tímto činem na cizím majetku škodu velkého rozsahu,

obž. Mgr. [jméno] [příjmení]

v přesně nezjištěné době v listopadu 2009 v úmyslu obohatit se z neoprávněného prodeje poštovních známek využila svých znalostí získaných v rámci svého předchozího zaměstnání u České pošty, s.p. a přesvědčila svou bývalou kolegyni obžalovanou [příjmení] [jméno] [příjmení], aby jako zaměstnanec České pošty, s.p. zařazený v DLIT Divize logistika a ICT, LOG Úsek logistika, MPP mezinárodní poštovní provoz, Kvalita služeb mezinárodních styků, Olšanská 38/9, Praha 3, využila svých oprávnění v rámci pracovního zařazení a záměrně objednávala prostřednictvím interního systému sekce DOS České pošty, s.p., poštovní známky různých nominálních hodnot nad rámec potřeb zaměstnavatele s tím, že se s obžalovanou [příjmení] dále dohodla, že tato část objednaných známek použije v rámci své pracovní činnosti spočívající ve sledování kvality a rychlosti přepravy zásilek ve spolupráci se smluvně zajištěnými respondenty a část takto získaných známek předá za úplatu jí, přičemž ona pak zajistí jejich další prodej, což obžalovaná [příjmení] skutečně učinila a v době od 23.11.2009 do 18.04.2012 převzala od ní obžalovaná [příjmení] za předem dohodnutou úplatu postupně nejméně 486 700 ks poštovních známek v nominálních hodnotách 3, 10, 17 a 20 Kč, jejichž celková hodnota byla minimálně 6 309 100 Kč, za známky jí zaplatila celkem nejméně 879 200 Kč a naložila s nimi dosud nezjištěným způsobem, přičemž obžalovaná [příjmení] takto jednala na základě dohody s obžalovanou [příjmení] a podle jejích pokynů, včetně požadavků na potřebné množství a nominální hodnotu dodaných známek; uvedeným jednáním se obžalovaná [příjmení] [jméno] [příjmení] podílela na způsobení škody České poště, s.p., Politických vězňů 909/4, Praha 1 nejméně ve výši 6 309 100 Kč,

tedy:

zosnovala a řídila spáchání trestného činu spočívajícího v tom, že pachatel si přisvojil cizí věc, která mu byla svěřena, a způsobil tak na cizím majetku škodu velkého rozsahu,

obž. [jméno] [příjmení]

v době nejméně od 04.10.2010 do 18.04.2012 v Praze 1, Václavské náměstí, ve stánku s rychlým občerstvením v úmyslu získat majetkový prospěch z neoprávněného prodeje poštovních známek postupně získal od obžalované [příjmení] [jméno] [příjmení] za celkovou úplatu 9 099 525 Kč do své dispozice 1 851 800 ks poštovních známek v nominálních hodnotách 10, 20 a 21 Kč, jejichž

prodejní cena činila celkem 22 014 500 Kč a které obžalovaná [příjmení] předtím zpronevěřila v rámci své pracovní činnosti v České poště, s.p., přičemž věděl a byl srozuměn s tím, že se jedná o ceniny získané trestnou činností, známky dále distribuoval přesně nezjištěným způsobem; tímto jednáním získal majetkový prospěch ve výši nejméně 12 914 975 Kč,

tedy:

převedel na sebe věc, která byla získána trestným činem spáchaným na území České republiky jinou osobou, a získal takovým činem pro sebe prospěch velkého rozsahu,

čímž spáchali

obž. Bc. [jméno] [příjmení]

zločin zpronevěry podle § 206 odst. 1, odst. 5 písm. a/ tr. zákoníku,

obž. Mgr. [jméno] [příjmení]

organizátorství zločinu zpronevěry podle § 24 odst. 1 písm. a/ tr. zákoníku, § 206 odst. 1, odst. 5 písm. a/ tr. zákoníku,

obž. [jméno] [příjmení]

zločin podílnictví dle § 214 odst. 1 písm. a/, odst. 4 písm. b/ tr. zákoníku, a

odsuzují se

obž. Bc. [jméno] [příjmení]

podle § 206 odst. 5 tr. zákoníku k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 5 (pěti) roků.

Podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku se obžalovaná pro výkon tohoto trestu zařazuje do věznice s dozorem.

obž. Mgr. [jméno] [příjmení]

podle § 206 odst. 5 tr. zákoníku k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 5 (pěti) roků.

Podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku se obžalovaná pro výkon tohoto trestu zařazuje do věznice s dozorem.

obž. [jméno] [příjmení]

podle § 214 odst. 4 tr. zákoníku k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 4 (čtyř) roků.

Podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku se obžalovaný pro výkon tohoto trestu zařazuje do věznice s dozorem.

Podle § 228 odst. 1 tr.ř. se obžalované [příjmení] [jméno] [příjmení] ukládá povinnost zaplatit poškozené [příjmení] poště, s.p., se sídlem Praha 1, Politických vězňů 909/4, na náhradu škody částku 2 201 160 Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,5 % ročně od 30.10.2012 do zaplacení.

Podle § 228 odst. 1 tr.ř. se obžalovaným [příjmení] [jméno] [příjmení] a Mgr. [jméno] [příjmení] dále ukládá povinnost zaplatit společně a nerozdílně poškozené [příjmení] poště, s.p., se sídlem Praha 1, Politických vězňů 909/4, na náhradu škody částku 6 309 100 Kč, a to obžalovaná [příjmení] [jméno] [příjmení] s úrokem z prodlení ve výši 7,5 % ročně od 30.10.2012 do zaplacení a obžalovaná [příjmení] [jméno] [příjmení] s úrokem z prodlení ve výši 7,05 % ročně od 13.2.2013 do zaplacení.

Podle § 228 odst. 1 tr.ř. se dále obžalované [příjmení] [jméno] [příjmení] ukládá povinnost zaplatit poškozené [příjmení] poště, s.p., se sídlem Praha 1, Politických vězňů 909/4, na náhradu škody částku 22 014 500 Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,5 % ročně od 30.10.2012 do zaplacení a obžalovanému [jméno] [příjmení] se současně ukládá povinnost vydat poškozené [příjmení] poště, s.p., se sídlem Praha 1, Politických vězňů 909/4, bezdůvodné obohacení ve výši

22 014 500 Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,05 % ročně od 13.2.2013 do zaplacení, s tím, že v rozsahu plnění jedním z těchto obžalovaných zaniká povinnost druhého z těchto obžalovaných k tomuto plnění.

Odůvodnění:

Napadeným rozsudkem byla obžalovaná [příjmení] [jméno] [příjmení] uznána vinnou (zvláště závažným) zločinem zpronevěry podle § 206 odst. 1, odst. 5 písm. a/ tr. zákoníku, jehož se měla podle výroku napadeného rozsudku dopustit tím, že nejméně v době od 23.11.2009 do 18.04.2012 v Praze 3, Olšanská 38/9 jako zaměstnankyně České pošty, s.p. zařazená v DLIT Divize logistika a ICT, LOG Úsek logistika, MPP mezinárodní poštovní provoz, Kvalita služeb mezinárodních styků v úmyslu obohatit se z neoprávněného prodeje poštovních známek záměrně postupně objednala prostřednictvím interního systému u sekce DOS České pošty, s.p. poštovní známky různých nominálních hodnot v celkové hodnotě 32 974 140 Kč s tím, že část takto získaných známek v celkové hodnotě 1 109 030 Kč skutečně použila v rámci své pracovní činnosti, která spočívala ve sledování kvality a rychlosti přepravy zásilek ve spolupráci se smluvně zajištěnými respondenty České pošty, s.p. a tyto odeslala příslušným respondentům, avšak známky v hodnotě 31 865 110 Kč si ponechala pro svoji potřebu a na základě předchozí dohody a dle pokynů obž. [příjmení] je dále zpeněžila a to prostřednictvím obž. [příjmení], které v době ode dne 23.11.2009 do dne 18.04.2012 předala za předem dohodnutou úplatu postupně nejméně 486 700 ks poštovních známek v nominálních hodnotách 3, 10, 17 a 20 Kč, jejichž celková hodnota byla 6 309 100 Kč, za které jí obž. [příjmení] zaplatila celkem 879 200 Kč a dále pak prostřednictvím obž. [jméno] [příjmení], kterému předala v době nejméně ode dne 04.10.2010 do dne 18.04.2012 postupně nejméně 1 868 300 ks poštovních známek v nominálních hodnotách 10, 20 a 21 Kč, jejichž prodejní cena činila celkem 22 343 000 Kč, za které jí obž. [příjmení] zaplatil částku 9 099 525 Kč, a dále pak přesně nezjištěné množství známek v celkové hodnotě 3 213 010 Kč předala dosud nezjištěné osobě, čímž způsobila škodu České poště, s.p., Politických vězňů 909/4, 225 99 Praha 1, v celkové výši 31 865 110 Kč.

Obžalovaná [příjmení] [jméno] [příjmení] byla uznána vinnou organizátorstvím (zvláště závažného) zločinu zpronevěry podle § 24 odst. 1 písm. a/ tr. zákoníku k § 206 odst. 1, odst. 5 písm. a/ tr. zákoníku, jehož se měla podle výroku napadeného rozsudku dopustit tím, že v přesně nezjištěné době v listopadu 2009 v úmyslu obohatit se z neoprávněného prodeje poštovních známek využila svých znalostí získaných v rámci svého předchozího zaměstnání u České pošty, s.p. a přesvědčila svou bývalou kolegyni obžalovanou [příjmení] [jméno] [příjmení], aby jako zaměstnanec České pošty, s.p. zařazený v DLIT Divize logistika a ICT, LOG Úsek logistika, MPP mezinárodní poštovní provoz, Kvalita služeb mezinárodních styků, Olšanská 38/9, Praha 3, využila svých oprávnění v rámci pracovního zařazení a záměrně objednávala prostřednictvím interního systému sekce DOS České pošty, s.p., poštovní známky různých nominálních hodnot nad rámec potřeb zaměstnavatele s tím, že se s obžalovanou [příjmení] dále dohodla, že část objednaných známek obžalovaná [příjmení] použije v rámci své pracovní činnosti spočívající ve sledování kvality a rychlosti přepravy zásilek ve spolupráci se smluvně zajištěnými respondenty a část takto získaných známek předá za úplatu jí, přičemž ona pak zajistí jejich další prodej, což obžalovaná [příjmení] skutečně učinila a v době od 23.11.2009 do 18.04.2012 převzala obžalovaná [příjmení] za předem dohodnutou úplatu postupně nejméně 486 700 ks poštovních známek v nominálních hodnotách 3, 10, 17 a 20 Kč, jejichž celková hodnota byla 6 309 100 Kč, s nimiž naložila dosud nezjištěným způsobem, kdy obžalované [příjmení] za známky, jež tato zpronevěřila v rámci své pracovní činnosti v České poště, s.p., zaplatila celkem 879 200 Kč, přičemž obžalovaná [příjmení] takto jednala na základě dohody s obžalovanou [příjmení] a dle jejích pokynů a požadavků na potřebné množství a nominální hodnotu dodaných známek a obžalovaná [příjmení] věděla o tom, že jde o ceniny získané trestnou činností obžalované [příjmení], ke které obžalovanou [příjmení] přiměla a jejíž trestnou činnost následně řídila a tímto jednáním získala majetkový prospěch v celkové výši nejméně 5 429 900 Kč, přičemž k předání

známek mezi obžalovanou [příjmení] a obžalovanou [příjmení] mělo dojít v případech uvedených v tabulce, která je součástí výroku napadeného rozsudku.

Obžalovaný [jméno] [příjmení] byl uznán vinným zločinem podílnictví dle § 214 odst. 1 písm. a/, odst. 4 písm. b/ tr. zákoníku, jehož se měl podle výroku napadeného rozsudku dopustit tím, že v době nejméně od 04.10.2010 do 18.04.2012 v Praze 1, Václavské nám. 819/43, ve stánku s rychlým občerstvením v úmyslu získat majetkový prospěch z neoprávněného prodeje poštovních známek úmyslně získal do své dispozice, za předem dohodnutou úplatu, od obžalované [příjmení] [jméno] [příjmení] postupně nejméně 1 868 300 ks poštovních známek v nominálních hodnotách 10, 20 a 21 Kč, jejichž prodejní cena činila celkem 22 343 000 Kč, které obžalovaná [příjmení] předtím zpronevěřila v rámci své pracovní činnosti v České poště, s.p., a to od roku 2009 do 18.04.2012, přičemž s ohledem na své podnikatelské aktivity, mj. v oblasti prodeje cenin a vzhledem k počtu takto získaných známek i ceně, kterou za ně obžalované [příjmení] platil, věděl a byl srozuměn s tím, že se jedná o ceniny získané trestnou činností, načež známky dále distribuoval přesně nezjištěným způsobem a tímto jednáním získal prospěch ve výši nejméně 13 152 125 Kč neboť obžalované [příjmení] za dodané známky v uvedeném období vyplatil částku 9 099 525 Kč, a k předání známek mezi obžalovanou [příjmení] a obžalovaným [příjmení] mělo dojít v případech uvedených v další tabulce, která je součástí výroku napadeného rozsudku.

Za tyto zločiny byly obžalovaným uloženy nepodmíněné tresty odnětí svobody, a to každému v trvání pěti let se zařazením podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku do věznice s dozorem.

Dále bylo napadeným rozsudkem rozhodnuto o povinnosti obžalovaných k náhradě škody a vydání bezdůvodného obohacení takto:

Podle § 228 odst. 1 tr.ř. je obž. Bc. [jméno] [příjmení] povinna nahradit poškozené České poště, s.p., Politických vězňů 909/4, Praha 1 škodu ve výši 1 872 660 Kč s úrokem 7,05% z prodlení ročně z této částky ode dne právní moci rozsudku.

Podle § 228 odst. 1 tr.ř. jsou obž. Bc. [jméno] [příjmení] a Bc. [jméno] [příjmení] povinny nahradit společně poškozené [příjmení] poště, s.p., Politických vězňů 909/4, Praha 1 škodu ve výši 6 309 100 Kč s úrokem 7,05% z prodlení ročně z této částky ode dne právní moci rozsudku.

Podle § 228 odst. 1 tr.ř. jsou společně povinni obž. Bc. [jméno] [příjmení] nahradit škodu a obž. [jméno] [příjmení] vydat bezdůvodné obohacení v celkové výši 22 343 000 Kč s úrokem 7,05% z prodlení ročně z této částky ode dne právní moci rozsudku.

Proti rozsudku podali v zákonné lhůtě odvolání - odůvodněná prostřednictvím obhájců - všichni tři obžalovaní. Dále odvolání podal v zákonné lhůtě poškozený - Česká pošta, s.p.

Obžalovaná [příjmení] [jméno] [příjmení] své odvolání zaměřila do výroků o trestu a náhradě škody. Poukázala na své doznání, pomoc při zjištění rozsahu škody a spolupráci s orgány činnými v trestním řízení, v němž mohlo dojít i k podrobnějšímu rozkrytí dalších nelegálních obchodů s ceninami (s poštovními známkami), nebýt, „akčního zásahu“ České pošty, která vedla šetření sama, místo aby ihned věc oznámila Policii ČR. Obžalovaná také dobrovolně vydala veškeré poštovní známky a peníze, které měla dosud ve své dispozici. Vydala rovněž veškerou dokumentaci k trestné činnosti, hlavně tabulky, z nichž orgány činné v trestním řízení vycházely. Peníze získané trestnou činností odvolatelka nepoužívala k neuváženým a nadbytečným účelům, nýbrž zajišťovala svou rodinu (zmiňuje např. koupi chaty a auta). Odvolatelka dále poukázala na svůj zdravotní stav s tím, že trpí rakovinou štítné žlázy a jednou ročně podstupuje několikadenní ozařování. Uzavřela, že jsou splněny zákonné podmínky pro snížení trestu pod spodní hranici trestní sazby, jak navrhovala v hlavním líčení i státní zástupkyně. Poškozený - Česká pošta, s.p. - měl být podle odvolatelky odkázán se svým nárokem na náhradu škody na občanskoprávní řízení, neboť po řadu let nekontroloval nakládání s finančními prostředky a umožněním spáchání posuzované trestné činnosti je dáno jeho spoluzavinění, jehož míru by bylo třeba prokazovat

v občanskoprávním řízení. V odvolacím veřejném zasedání odvolatelka prostřednictvím obhájce zpochybnila řádné zjištění a doložení škody a vůbec postup při stanovení výše škody s tím, že je sporné, zda škoda vznikla ve výši nominální hodnoty známek, anebo pouze ve výši výrobních nákladů za známky, které Česká pošta zaplatila. Závěrem tato odvolatelka navrhl, aby Vrchní soud v Praze napadený rozsudek zrušil ve výrocích o jí uloženém trestu a náhradě škody a nově aby rozhodl o uložení trestu odnětí svobody v trvání tří let s podmíněným odkladem na zkušební dobu pěti let a poškozeného aby s jeho nárokem odkázal na občanskoprávní řízení.

Obžalovaná [příjmení] [jméno] [příjmení] zaměřila své odvolání proti všem jí se týkajícím výrokům, tedy proti výrokům o vině, trestu i náhradě škody. Obecně řízení předcházejícímu napadenému rozsudku vytkla podstatné vady, samotnému rozsudku pak nesprávnost, nejasnost a neúplnost skutkových zjištění a porušení ustanovení trestního zákona.

Tvrzené vady řízení se týkají údajné důkazní nepoužitelnosti výpovědi obžalované [příjmení]. Výpovědi ze dne 19. dubna 2012 a ze dne 3. července 2012 tato obžalovaná učinila ještě před zahájením trestního stíhání odvolatelky, takže jim ani nemohl být přítomen její obhájce ani ona sama. Ani další výpověď obžalované [příjmení] ze dne 16. září 2012 neměla být jako důkaz proti odvolatelce použita, neboť obžalovaná [příjmení] nebyla tehdy seznámena s tím, že vypovídá i proti odvolatelce a i v její trestní věci. Přesto soud tyto výpovědi obžalované [příjmení] v hlavním líčení přečetl, když tato nejprve odmítla vypovídat. Později v hlavním líčení obžalovaná [příjmení] pouze odpovídala na dotazy stran, a z těchto jejích odpovědí nelze dovodit jednání obžalované [příjmení] tak, jak je uvedeno ve výroku napadeného rozsudku.

Z hlediska skutkových zjištění a obsahu důkazů poukázala tato odvolatelka především na údajnou nevěrohodnost výpovědi obžalované [příjmení] a i tuto svou argumentaci podrobně rozvedla (viz níže). Zpochybnila i další důkazy, z nichž nalézací soud vyvodil závěr o její vině, zejména to, že část tabulky vedené o průběhu trestné činnosti obž. [příjmení] se nalézala v počítači odvolatelky, neboť k nakopírování mohlo dojít omylem při vzájemném předávání studijních materiálů. E-mailovou zprávu, kterou je argumentováno, mohla vytvořit sama obž. [příjmení]; nebylo prokázáno, že by tato zpráva byla odeslána z počítače odvolatelky. Ani shoda dat schůzek obou obžalovaných s údaji v tabulce ještě neznamená, že při schůzkách došlo k předání známek. Odvolatelka tvrdí, že spoluobžalovaná [příjmení] kryje další pachatele a jako způsob si vybrala možnost velkou část viny svalit na odvolatelku. Ta v odvolacím řízení navrhla poměrně rozsáhlé doplnění dokazování, a to výslechem svědka [jméno] [příjmení], jejího bývalého nadřízeného u České pošty, k vysvětlení chodu a praxe oddělení při objednávání a spotřebě předmětných známek, dále její vlastní nový výslech k charakteristice obž. [příjmení] a jejich vzájemných vztahů, vypracování znaleckého posudku psychiatrického a psychologického na spoluobžalovanou [příjmení] za účelem posouzení její věrohodnosti a případné motivace usvědčování spoluobžalovaných a dále navrhla provedení listinných důkazů, vyžádání zprávy České pošty, kolik známek obž. [příjmení] objednala, kolik jich skutečně převzala a kolik za ně Česká pošta zaplatila tiskárně cenin, čímž by mělo dojít ke zjištění skutečné výše škody, a konečně dokladů o příjmech manželů [příjmení] k prokázání toho, že odvolatelka nebyla k předmětnému jednání motivována dluhy či finanční tísní.

Tato odvolatelka napadenému rozsudku vytkla i zásadní vady samotného výroku o vině, který obsahuje tabulky převzaté (nepřesně) ze znaleckého posudku z oboru kybernetiky, které mají dokladovat rozsah trestné činnosti, data a rozsah předávání známek a cenu, která byla za známky spoluobžalovanými zaplacená obž. [příjmení]. Odvolatelka podrobně rozebrala nejasnost a nepřezkoumatelnost těchto tabulek jakožto součástí výroku odsuzujícího rozsudku. Nesprávnost tohoto „tabulkového výroku“ spočívá i v nesprávných součtech čísel ve sloupcích tabulky.

Dále odvolatelka brojí proti právní kvalifikaci jednání, zejména s ohledem na výši škody. Česká pošta totiž neplatí tiskárně nominální hodnotu poštovních známek, nýbrž pouze výrobní cenu. Škoda může České poště vzniknout teprve v okamžiku, kdy jsou neoprávněně získané známky

použity k uhrazení přeprav zásilek. Znamky nejsou obecným platidlem, ale pouze označovacím prostředkem toho, že přeprava byla poště uhrazena. Dokud se známky nedostaly do oběhu (byť se jich obž. [příjmení] neoprávněně zmocnila), mohlo se jednat o způsobení škody pouze v hodnotě, za jakou Česká pošta známky nakoupila. Podle odvolatelky nebylo prokázáno organizátorství, tedy jak měla konkrétně trestnou činnost zosnovat nebo řídit. Vše dělala ve skutečnosti obžalovaná [příjmení] sama a z vlastní vůle. Ale ani případná domluva mezi oběma nemohla mít takovou kvalitu a intenzitu, aby šlo o organizátorství. Maximálně by se v takovém případě mohlo jednat o podílnictví. Také jí uložený trest považuje odvolatelka za nepřiměřeně přísný s ohledem na její věk a dosavadní bezúhonnost. Navrhla, aby vrchní soud napadený rozsudek zrušil a buď vrátil věc soudu prvního stupně, anebo aby ji zprostil obžaloby.

Rovněž odvolání obžalovaného [jméno] [příjmení] směřuje proti všem jeho se týkajícím výrokům napadeného rozsudku, tedy proti výrokům o vině, trestu i náhradě škody. Odvolatel považuje napadený rozsudek za nepřezkoumatelný a nelogický a namítá, že soud prvního stupně dospěl k nesprávným skutkovým zjištěním i chybné právní kvalifikaci. Je přesvědčen, že mu nebyla prokázána subjektivní stránka trestného činu. Nálezací soud měl provést znalecký posudek na osobnost obžalované [příjmení], o jejíž výpověď opírá výrok o vině spoluobžalovaných, aniž by ostatní důkazy hodnotil. Dalším opomenutým důkazem je důkaz o údajné profesionalitě a znalostech odvolatele v oboru cenin. Obžalovaná [příjmení] opakovala, že o původu známek odvolatel nic nevěděl, přesto byl nesprávně uznán vinným úmyslným trestným činem podílnictví, ačkoli pro podobné případy byl zaveden trestný čin podílnictví z nedbalosti. Ze skutečností uváděných odvolatelem však vyplývá, že není možné ho uznat vinným ani podílnictvím z nedbalosti. Pro provozovatele stánků je běžná praxe nabízení různého zboží prodejci. Dále tento odvolatel namítl, že nelze dovozovat, že by jako obyčejný trafikant byl schopen udat známky za 30 mil. Kč. Policie přitom neměla snahu objasnit případné další odbytiště známek. Verze obžalované [příjmení] nebyla ověřena, může být motivována snižováním vlastní viny či krytím jiné osoby. Soud se měl zabývat i jinými verzemi skutkového děje, zvláště když obž. [příjmení] byla pět dní před trestním oznámením zpracovávána pracovníky České pošty. Dostatečně prokázána nebyla ani výše škody. Nebyla předložena evidence o skutečném množství známek, které měly být odcizeny. Za takový důkaz by mohla být považována evidence ze systému SAP. Soud ale vše opírá o tabulku, a nikoli o záznamy poškozeného. Uplatněná částka vychází z evidence obž. [příjmení], poškozená Česká pošta pravděpodobně nemá vlastní evidenci. Výpověď obž. [příjmení] a její tabulku je nutno považovat za jeden důkaz, který nemá oporu v žádném dalším důkazu. Navíc je výpověď obž. [příjmení] stížena vadou nekonstantností a nelogičností (kdo jí měl vyhrožovat, proč a za jakých okolností se šla přiznat nadřízenému). Pro právní kvalifikaci u trestného činu podílnictví je rozhodná hodnota jednotlivých věcí převáděných podílníkem. Konečně odvolatel připomíná, že bezdůvodné obohacení nelze subsumovat pod institut náhrady škody, přičemž u něho není dána pasivní legitimace k uplatnění ani jednoho z těchto institutů. Nebyl ani prokázán konkrétní prospěch odvolatele. Ten uzavřel, že nebyla prokázána jeho vina bez důvodných pochybností, a navrhl, aby vrchní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí, popřípadě aby jej sám obžaloby zprostil.

Česká pošta s.p. jakožto poškozený podala odvolání proti výroku o náhradě škody, jemuž vytkla nepřesnosti a formální pochybení, nesprávné určení výše ročního úroku z prodlení a nesprávné určení počátku doby prodlení. Ve výroku týkajícím se společné povinnosti obžalovaných [příjmení] a Čapa k zaplacení částky 22 343 000 Kč není uvedeno, komu mají obžalovaní tuto škodu nahradit, respektive vydat bezdůvodné obohacení. Ve výrocih týkajících se společné povinnosti k náhradě škody, respektive k vydání bezdůvodného obohacení, by mělo být podle odvolatele v každém z těchto výroků uvedeno, že plněním jednoho ze závazných zaniká v rozsahu tohoto plnění povinnost druhého. Výraz „společně“ necharakterizuje dostatečně povinnost obžalovaných. Pokud jde o stanovení počátku prodlení, obžalovaná [příjmení] je

v prodlení ode dne 30.10.2012, když dne 29.10.2012 byla podána obžaloba, přičemž již před tímto datem byla obžalovaná seznámena při skončení přípravného řízení se spisem včetně návrhu poškozeného na náhradu škody. V té době činila výše úroku z prodlení 7,5 %. Pokud jde o obžalované [příjmení] a Čápa, poškozený je dopisem ze dne 18.1.2013 vyzval k plnění ve lhůtě do 12.2.2013, oni tuto výzvu převzali 22., resp. 23.1.2013, neplnili, a prodlení tak u obou nastalo dnem 13.2.2013. Poškozený jako odvolatel tedy navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil ve výrocích o náhradě škody a bezdůvodném obohacení a sám aby nově rozhodl o povinnosti obžalované [příjmení] k náhradě škody České poště s.p. ve výši 1 872 660 Kč se 7,5 % úrokem z prodlení ročně od 30.10.2012 do zaplacení, o povinnosti obžalovaných [příjmení] a [příjmení] k náhradě škody ve výši 6 309 100 Kč, u obž. [příjmení] se 7,5 % úrokem z prodlení ročně od 30.10.2012 do zaplacení a u obž. [příjmení] se 7,05 % úrokem z prodlení ročně od 13.2.2013 do zaplacení s tím, že plněním jedné z těchto obžalovaných zaniká v rozsahu tohoto plnění povinnost druhé z těchto obžalovaných. Konečně aby rozhodl o povinnosti obž. [příjmení] nahradit škodu a obž. [příjmení] vydat bezdůvodné obohacení ve výši 22 343 000 Kč, a to obž. [příjmení] se 7,5 % úrokem z prodlení ročně od 30.10.2012 do zaplacení a obž. [příjmení] se 7,05 % úrokem z prodlení ročně od 13.2.2013 do zaplacení s tím, že plněním jednoho z těchto obžalovaných zaniká v rozsahu tohoto plnění povinnost druhého z těchto obžalovaných.

Intervenující státní zástupce navrhl odvolání obžalovaných zamítnout jako nedůvodná s poukazem na správnost napadeného rozsudku i postup soudu, který se vypořádal se všemi důkazy významnými pro rozhodnutí, důkazy řádně zhodnotil, nepřijal obhajobu obžalovaných a učinil odůvodněná skutková zjištění a použil i právní kvalifikaci, která je v souladu se zákonem. Uložené tresty nejsou nepřiměřené, nikdo z obžalovaných nesplňuje podmínky pro aplikaci zmírňovacího ust. § 58 odst. 1 tr. zákoníku, což soud přesvědčivě odůvodnil tím, že skutečnosti, které lze vykládat v jejich prospěch, zejména jejich předchozí bezúhonnost, a u obž. [příjmení] její doznání, vyvážil rozsah trestnou činností způsobené škody, u obž. [příjmení] a [příjmení] jejich úloha při páčání trestné činnosti a u obž. [příjmení], že se z výtěžků trestné činnosti výrazně obohatil. V souladu se zákonem bylo rozhodnuto i o způsobu výkonu uložených nepodmíněných trestů odnětí svobody. Přisvědčit lze pouze námitce v odvolání poškozeného, že ve výroku týkajícím se společné povinnosti obž. [příjmení] a obž. [příjmení] k zaplacení částky 22.343.000 Kč není uvedeno, komu mají obžalovaní nahradit škodu, resp. vydat bezdůvodné obohacení. Napadený výrok je tedy vadný v tom, že je neúplný, a lze ho podle § 259 odst. 2 tr. řádu napravit tak, že odvolací soud, aniž by napadený rozsudek zrušil, může v tomto směru věc vrátit nalézacímu soudu, aby neúplný výrok doplnil

Vrchní soud v Praze zjistil, že proti napadenému rozsudku je odvolání přípustné (§ 245 odst. 1 tr.ř.), odvolání byla podána osobami oprávněnými (§ 246 tr.ř.), ve všech případech v zákonné lhůtě (§ 248 tr.ř.) a splňují náležitosti odvolání (§ 249 tr.ř.) Vrchní soud neshledal důvody k zamítnutí nebo odmítnutí odvolání podle § 253 tr.řádu. Z podnětu podaných odvolání proto podle § 254 odst. 1, 2 tr.ř. přezkoumal zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, jakož i správnost postupu řízení, které vydání rozsudku předcházelo, a to zejména z hlediska vytýkaných vad. Při stanovení rozsahu své přezkumné povinnosti odvolací soud přihlédl k modifikaci odvolání obžalované [příjmení] v odvolacím veřejném zasedání, kdy byla odvolatelnou zpochybněna i samotná výše způsobené škody, a tedy v tomto směru i výrok o její vině, ač nebyl výslovně napaden. Kromě toho byl výrok o vině i této obžalované přezkoumán také na základě ustanovení § 254 odst. 2 tr.ř., neboť vady vytýkané výroku o náhradě škody měly zčásti svůj původ ve výroku o vině, na nějž výrok o náhradě škody navazuje.

V řízení předcházejícím napadenému rozsudku nezjistil vrchní soud procesní vady, které by mohly mít vliv na správnost a zákonnost rozhodnutí a které by vedly ke zrušení napadeného rozsudku. Byla dodržena zákonná ustanovení, která zajišťují právo na obhajobu a zjištění skutkového stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Odvolací námitky o důkazní nepoužitelnosti výpovědi obžalované [příjmení] z přípravného řízení čtené v hlavním líčení nelze

přisvědčit. Obžalovaná [příjmení] vypověděla bezprostředně po zahájení jejího trestního stíhání dne 19. dubna 2012, tedy ještě před zahájením trestního stíhání spoluobžalovaných. Tuto výpověď, kde usvědčila spoluobžalované, je však třeba ve vztahu k pozdějším spoluobžalovaným považovat za neodkladný úkon, neboť výslech obviněného musí být proveden neprodleně po zahájení trestního stíhání a policejní orgán nemůže vyčkávat, zda bude zjištěn, popřípadě zadržen, případný další pachatel. Tento názor sdílí judikatura i teorie (viz Šámal, P. a kol. Trestní řád. Komentář. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 2079). Bezpředmětná je rovněž námitka, že ani další výpověď obžalované [příjmení] ze dne 16. září 2012 neměla být jako důkaz proti spoluobžalované [příjmení] (která to namítala) použita, neboť obžalovaná [příjmení] nebyla tehdy seznámena s tím, že vypovídá i proti obž. [příjmení] a i v její trestní věci. Jednak trestní řád nestanoví povinnost výslovně upozornit obviněného na takovou skutečnost a absence podobného výslovného upozornění nepůsobí vadu úkonu, jednak z protokolu o výslechu naopak vyplývá, že to bylo známo a o výslechu byl také vyrozuměn obhájce obž. [příjmení]. Dále odvolací soud pro přehlednost již na tomto místě uvádí, že obžalovaná [příjmení] skutečně v hlavním líčení zprvu nevypovídala, avšak později odpovídala na dotazy stran. Tyto její odpovědi byly ale dostatečně podrobné a obsáhlé, aby se mohly stát i samy o sobě podkladem skutkových zjištění nalézacího soudu.

Pokud jde o rozsah dokazování, provedl Městský soud v Praze v hlavním líčení všechny podstatné a dostupné důkazy v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí v souladu s ustanovením § 2 odst. 5 tr.ř., tedy pro zjištění skutkového stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Doplňující důkazní návrhy, vznesené až dodatečně v odvolacím řízení druhým zvoleným obhájcem obžalované [příjmení], jsou zjevně nadbytečné. Svědeckým výsledkem [jméno] [příjmení], bývalého nadřízeného této obžalované u České pošty, chtěla obhajoba prokázat, že praxe při objednávání a spotřebě poštovních známek byla v době působení této obžalované jiná, pročez nemohla z důvodu neznalosti poměrů zorganizovat trestnou činnost tak, jak je jí kladeno za vinu. K otázce poměrů v České poště bylo v tomto směru provedeno v hlavním líčení poměrně rozsáhlé dokazování, které nepotvrdilo, že by po odchodu obž. [příjmení] došlo k tak radikální změně. Navíc je zřejmé, že by o takové případné změně obž. [příjmení] mohla vědět od dalších pracovníků ČP, mimo jiné od obž. [příjmení]. Pro úplnost lze dodat, že tato otázka by v daném kontextu mohla být rozhodná nanejvýš pro odlišení organizátorství a pomoci k trestnému činu (slibem přispět distribucí známek), a to zřejmě bez vlivu na ostatní výroky rozsudku, neboť podstatné je, že obě obžalované spolupracovaly po vzájemné dohodě. Pokud jde o návrh na nový výslech obž. [příjmení] k charakteristice osoby obž. [příjmení] a jejich vzájemných vztahů, je z obsahu odvolání zřejmé, že tento důkaz by měl přiblížit charakterové vady obž. [příjmení] (vztah k majetku apod.), ale nikoli objasnit případnou motivaci údajného krivého obvinění, ba naopak měl by potvrdit, že mezi oběma ženami panovaly v podstatě vztahy vzájemné přátelské spolupráce. Ani návrh na vypracování znaleckého posudku psychiatrického a psychologického na obžalovanou [příjmení] za účelem posouzení její věrohodnosti a případné motivace usvědčování spoluobžalovaných neshledal odvolací soud důvodným, neboť nevznikly pochybnosti o duševním zdraví této obžalované a ani případná snížená obecná věrohodnost by nevysvětlovala motiv k údajnému nepravdivému obviňování spoluobžalovaných, které naopak lze považovat provedeným dokazováním za vyloučené. Nadbytečné bylo i vyžádání zprávy České pošty, kolik známek obž. [příjmení] objednala, kolik jich skutečně převzala a kolik za ně Česká pošta zaplatila tiskárně cenin. Rozsah trestné činnosti byl dostatečně prokázán a návrh souvisí s pojetím výše škody ze strany obhajoby, odlišné od závěru soudů. Není rozhodné, kolik ČP zaplatila tiskárně cenin. Zamítnut byl i návrh na provedení důkazu doklady o příjmech manželů [příjmení], neboť je všeobecně známo, že majetkovou trestnou činnost nepáchají jen osoby ve finanční tísní. Odvolací soud neprovedl důkaz ani jím vyžádanou zprávou České pošty, která neobsahuje žádné nové skutečnosti, poškozený setrval na svém stanovisku, že jedinou příčinou vzniku škody je pouze osobní selhání obžalované [příjmení] (byť ČP po zjištění činu vydala interní metodický pokyn k systému nákupu, evidence a kontroly cenin).

Provedené důkazy městský soud v zásadě logickým způsobem zhodnotil v souladu s ustanovením § 2 odst. 6 tr.ř. a z nich vyvodil skutková zjištění, která vyjádřil ve výroku napadeného rozsudku. Tato skutková zjištění jsou správná ve své podstatě, avšak nepřesná, což bylo také důvodem zrušení výroku o vině, jak bude ještě vysvětleno. Nálezací soud nicméně dospěl k odůvodněnému závěru, že obžalovaná [příjmení] zpronevěřila poštovní známky v rozsahu výše uvedeném a tyto v rozsahu vyplývajícím z provedených důkazů dále předávala spoluobžalovaným, kterým bylo známo, že tyto pocházejí z trestné činnosti, přičemž obžalovaná [příjmení] měla vědomost detailní, neboť trestnou činnost zosnovala. Objasněn byl i mechanismus páčání trestné činnosti a nedostatečná kontrola u poškozeného, která přispěla k jejímu spáchání. Tyto závěry městský soud vysvětlil v odůvodnění napadeného rozsudku, na něž lze v tomto směru do určité míry odkázat, když odvolací námitky obžalovaných [příjmení] a Čápa se z velké části shodují s argumenty obhajoby uplatněnými již v průběhu hlavního líčení, se kterými se nálezací soud vypořádal s tím, že uvěřil výpovědi obžalované [příjmení], která je podporována dalšími důkazy. Obsahem provedených důkazů se nálezací soud zabýval a odvolací soud nezjistil důvody k jejich opačnému nebo zásadně odlišnému hodnocení. Rovněž závěry týkající se nedostatečné kontroly u poškozeného, která umožnila spáchání trestné činnosti v takovém rozsahu, i pozdního oznámení věci policii, což ztížilo řádné objasnění věci, jsou správné, ale nemají vliv na skutkové a právní posouzení věci.

Obžalovaná [příjmení] [jméno] [příjmení] se k trestné činnosti v plném rozsahu doznala a její výpověď je podpořena i tabulkami, které v elektronické podobě vedla o rozsahu předávání známek spoluobžalovaným, nominálních hodnotách známek a cenách zaplacených jí za známky spoluobžalovanými. Nelze přisvědčit námitce, že škoda nebyla řádně zjištěna a doložena, neboť tato zjištění vycházela z podrobného šetření a vyčíslení škody Českou poštou (souhrn např. č.l. 373 - 376), která vedla evidenci o obžalovanou [příjmení] objednávaných a převzatých známkách, a to evidenci v elektronickém systému i listinnou (dodací listy založené ve spise). Objasněn byl i mechanismus zjištění výše škody. Například svědkyně [jméno] [příjmení] vypověděla, že měla k dispozici faktury, které byly vystaveny na základě objednávek, jež učinila obž. [příjmení]. Faktury porovnávala se sjetinou objednávek a zjistila, že v průběhu předmětného období obž. [příjmení] získala poštovní známky v hodnotě kolem 30 mil. Kč. Při určení výše škody bylo vycházeno z nominální hodnoty známek. O námitce (právní povahy) zpochybňující tento závěr bude ještě pojednáno.

Obžalovaná [příjmení] [jméno] [příjmení] je z trestné činnosti usvědčována výpovědí obžalované [příjmení], jejíž pravdivost potvrzuje několik dalších důkazů tak, jak jsou zmiňovány v odůvodnění napadeného rozsudku. Výpověď obžalované [příjmení] považoval nálezací soud za věrohodnou a uvěřil jí. Spoluobžalovaní se ve svých odvoláních snaží ji zpochybnit. Jejich argumentům však nemohl vrchní soud přisvědčit. Tak zejména je poukazováno na to, že na jedné straně obž. [příjmení] tvrdí, že trestnou činnost páchala ze strachu z udání spoluobžalovaných, ale na druhé straně si v době, kdy jí nestačil zisk z prodeje známek obž. [příjmení], iniciativně sama našla dalšího odběratele v osobě obž. [příjmení]. K tomu je třeba uvést, že tvrzení obž. [příjmení] o strachu z udání (například anonymního) ze strany spoluobžalovaných se vztahovalo až na závěrečnou fázi trestné činnosti, tedy ne na tu, kdy si chtěla rozšířit odbytiště známek a vyhledala obž. [příjmení]. Kromě toho lze připustit, že důvodem pokračování v trestné činnosti obž. [příjmení] po tak dlouhou dobu a v tak velkém rozsahu byla především neschopnost skončit s trestnou činností a snaha získávat stále další finanční prostředky. I v případě, že tvrzení obžalované o strachu z udání a o náznacích vyhrožování tímto udáním by nebyla pravdivá, nečinilo by to nevěrohodnou výpověď obž. [příjmení] v její podstatě.

Další odvolací námitka se týká toho, že nebyl přesně objasněn osud všech zpronevěřených známek, tedy že obž. [příjmení] neví, kam přišla část známek, o které si nevedla evidenci. Jde tedy o rozdíl mezi celkovým objemem zpronevěřených známek (v hodnotě 31 865 110 Kč) a známek podle rozsudku předaných spoluobžalovaným, respektive vrácených obž. Boumovou. Vrchní

soud předesílá, že po odečtení známek předaných obž. [příjmení] (ve skutečnosti v hod. 7 149 900 Kč - jak bude ještě vysvětleno) a obž. [příjmení] (ve skutečnosti v hod. 22 014 500) a známek vydaných obž. [příjmení] a vrácených poškozenému (celkem v hod. 1 340 350 Kč) ve skutečnosti tento rozdíl činí pouze 1 360 360 Kč. Obžalovaná k tomu uvedla, že si evidenci nevedla ve vztahu k obž. [příjmení] od počátku, že však všechny zpronevěřené známky, které sama později nevrátila, předala buď obž. [příjmení], nebo obž. Čápovi. Vrchní soud považuje za vysoce pravděpodobné, že uvedený rozdíl spočívá v objemu známek předaných obž. [příjmení] před započítáním vedení evidence (tabulky). Skutkový závěr zde tedy soud učinil ve prospěch obž. [příjmení], Avšak i pokud obž. [příjmení] malou část známek použila nějakým jiným, nezjištěným způsobem, nic to na skutkových závěrech soudu nemění.

Dále je zpochybňováno tvrzení obžalované [příjmení], že evidenci si začala vést až na žádost obž. [příjmení], ačkoli zájem na tom musela mít především ona. To je však pouhý názor obhajoby. Je docela dobře možné, že obžalovaná [příjmení] si přesnou evidenci zpočátku nevedla a začala ji vést až z podnětu spoluobžalované, kterou se ostatně podle závěru soudu nechala celkově řídit.

Namítána je nemožnost pro jakéhokoli pachatele realizovat (prodat) tak enormní množství známek. K tomu vrchní soud jednak uvádí, že je všeobecně známou skutečností, že v České republice jsou řádově tisíce stánků (trafik) zabývajících se mimo jiné prodejem poštovních známek, přičemž odvolatel sám uvádí, že prodej v jednotlivých stáncích dosahuje řádově objemu stovek kusů měsíčně. Dále nejsou vyloučeny jiné způsoby odbytu (jiní prodejci, překupníci, nelegální zpětný pře prodej České poště atd.). Zejména však nelze přehlédnout možnost, že zdaleka ne všechny známky převzaté obžalovanými [příjmení] a [anonymizováno] musely být realizovány ihned a nemuselo se tak stát ani do dnešního dne.

Obžalovaná [příjmení] se snažila zpochybnit i další důkazy, jimiž je usvědčována. Jde především o zajištěnou tabulku vedenou v elektronické podobě obž. [příjmení]. Soud prvního stupně však důvodně z tohoto důkazu vycházel jako ze zásadního a stěžejního zpochybnitelného. Odborným vyjádřením z oboru kybernetiky je vyloučeno, že by tabulka byla vytvořena dodatečně (například až po odhalení trestné činnosti). Obžalovaná [příjmení] pracovala s těmito soubory od roku 2009 do roku 2012 a uchovávala si je jak na osobním počítači, tak na flash disku (takto znalce získaná tabulka je i součástí obsahu spisu – č.l. 183 a násl.). Podstatné je dále zjištění, že část předmětné tabulky byla nakopírována do počítače obž. [příjmení]. Tento nakopírovaný soubor (část tabulky) byl vytvořen na počítači obž. [příjmení] a naposled byl upravován 3.3.2011 (č.l. 246). Nelze akceptovat vysvětlení odvolatelky obž. [příjmení], že k nakopírování mohlo dojít omylem při vzájemném předávání studijních materiálů. Jednak se soubor nacházel v počítači obž. [příjmení] hned na dvou místech, jednak by se muselo jednat v daném kontextu o skutečně neuvěřitelnou náhodu. Vyloučit lze i možnost záměrného nakopírování souboru do počítače obž. [příjmení] bez jejího vědomí obž. [příjmení]. Znalec se sice nevyjádřil k okamžiku nakopírování, ale je zřejmé, že by to bylo pro obž. [příjmení] obtížně technicky proveditelné a hlavně k takovému počínání neměla důvod. Vinu obž. [příjmení] nevyvrací ani zjištění, že na jejím počítači byl soubor otevřen až 28.6.2012, neboť tato obžalovaná nemusela mít důvod dříve do souboru nahlížet.

Dalším usvědčujícím důkazem je mailová zpráva došlá dne 12.10.2010 do mailové schránky obžalované [příjmení] z adresy [jméno] [příjmení] (vedené v adresáři obž. [příjmení]) a zabývajících se rozpisem vyúčtování vzájemných obchodů s poštovními známkami (č.l. 475 - 479). Tuto zprávu později (v době prošetřování věci v České poště po odhalení trestné činnosti) přeposlala dne 18.4.2012 obž. [příjmení] svému nadřízenému, svědkovi [jméno] [příjmení]. Obžalovaná [příjmení] jako odvolatelka namítla, že tuto zprávu mohla vytvořit sama obž. [příjmení] a nebylo prokázáno její odeslání z počítače obž. Grendelové. Ani s touto námitkou se vrchní soud neztotožnil. Jednak nic nenasvědčuje takovým technickým schopnostem obžalované [příjmení], které by jí umožnily takto upravit mailovou zprávu, aby byla vykazována jako odeslaná z adresy obž. [příjmení], jednak zde opět absentuje rozumný důvod k takovému počínání ze strany obž. [příjmení].

Dále je namítáno, že shoda některých termínů vzájemných schůzek obou obžalovaných zapsaných v diáři obž. [příjmení] (č.l. 584 - 586) s termíny předání peněz za známky zapsanými v předmětné tabulce obž. [příjmení] ještě neznamená, že skutečně došlo v těchto termínech k předání peněz (případně k předání známek). Tato odvolací námitka ztrácí opodstatněnost zejména v kontextu všech usvědčujících důkazů, které nelze hodnotit odděleně. Kromě již zmíněných důkazů je zde dále shoda záznamů ve zmíněné tabulce s dodacími listy ČP (viz také tabulka č.l. 776 a násl.). Dále obž. [příjmení] uvedla, že vedle převažující praxe předávání hotových peněz při schůzkách jí v některých případech obž. [příjmení] peníze za známky vkládala na účet u ČSOB. Přitom z důkazů skutečně vyplynulo, že např. dne 21.9.2010 poslala obž. [příjmení] na účet obž. [příjmení] u ČSOB částku 15 000 Kč (viz č.l. 183, 601, 613, 680). Jakkoli obžalovaná [příjmení] tvrdila, že se jednalo o půjčku, opět je třeba tuto skutečnost hodnotit jako jeden z řady nepřímých důkazů, které potvrzují skutkový závěr nalézacího soudu. K již uvedeným důkazům dále přistupují zápisy o interním šetření v rámci České pošty (před podáním trestního oznámení) ze dne 13.4.2012 na č.l. 755 (viz také sv. [příjmení]) a ze dne 18.4.2012 na č.l. 765 (viz také sv. [příjmení]), stejně jako výpovědi svědků [příjmení], [příjmení] a [příjmení], které s větší či menší konkrétností potvrzují, že obžalovaná [příjmení] od počátku hovořila o podílu obž. [příjmení] na trestné činnosti. Na základě souhrnu všech těchto výše zmíněných důkazů je nutno učinit závěr o vině obžalované [příjmení] bez rozumných pochybností.

Obžalovaný [jméno] [příjmení] se sice doznal k nakupování poštovních známek za snížené ceny od obž. [příjmení], ale pouze v celkové nominální hodnotě 500 až 750 tisíc Kč, tedy v daleko menším rozsahu, než jak uzavřel nalézací soud. Také tohoto obžalovaného však usvědčuje výpověď obžalované [příjmení] a tabulka, kterou i ve vztahu k tomuto obžalovanému vedla. Autenticita tabulky vyplývá i z autenticity obdobné tabulky týkající se obžalované [příjmení], jež vyplývá z důkazů výše uvedených. Ani v případě tohoto obžalovaného nebyl u obž. [příjmení] zjištěn motiv ke křivému obvinění, natož k jeho předchozí promyšlené přípravě. Takový motiv nemohl spočívat ani v krytí jiného pachatele - nebylo by logicky vysvětleno, proč by obvinila právě obž. [příjmení]. Obžalovaná [příjmení] připustila, že obž. [příjmení] sama vyhledala a navázala s ním kontakt (protože podle svého vyjádření potřebovala více peněz a odbyt u obž. [příjmení] nebyl pro ni dostatečný) a dále uvedla, že mu neřekla, že známky pocházejí z trestné činnosti. Nesnažila se tedy obž. [příjmení] cíleně usvědčit z trestné činnosti. Nalézacímu soudu nelze vytknout, že i v této části hodnotil výpověď obž. [příjmení] jako věrohodnou. Na tom nic nemění ani skutečnost, že při prvním jednání v rámci ČP dne 13.4.2012 o obžalovaném [příjmení] (alespoň podle obsahu zmíněného zápisu) nehovořila. Tehdy totiž nepočítala s objasněním trestné činnosti v celém rozsahu (jak připustila v dalším zápise dne 18.4.2012). Pravdivost výpovědi obž. [příjmení] dále nepřímo potvrzuje i zjištění telefonického hovoru ze dne 27.3.2012, kdy volal obž. [příjmení] obž. [příjmení] (č.l. 488 a násl.), přičemž v její tabulce je s tímto datem zaznamenáno předání 100 000 ks známek v celkové hodnotě 1 mil. Kč obžalovanému [příjmení].

Při hodnocení subjektivní stránky jednání obžalovaného [jméno] [příjmení] soud dovodil úmysl obžalovaného koupit známky získané trestnou činností obž. [příjmení] z podnikatelských zkušeností obžalovaného, z počtu takto získaných známek, z jejich ceny, dále z okolností, za jakých známky převzal, zejména převzetí známek bez řádných dokladů a předávání známek v igelitové tašce u stánku. Tyto závěry soudu prvního stupně jsou logické a správné. Pro provozovatele stánků sice může být do jisté míry běžné nabízení různého zboží prodejci, ne však za takovýchto okolností. Uvedené závěry nalézacího soudu o úmyslném jednání obž. [příjmení] potvrzují i výpovědi svědků [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení]. Svědek [příjmení] uvedl, že obžalovaná [příjmení] v rámci prvotního šetření říkala (svědek neuvádí, kdy přesně, a v hlavním líčení už na toto nebyl dotazován), že s trestnou činností chtěla skončit už někdy v listopadu 2011, ale vyhrožoval jí nějaký trafikant, že pokud mu nebude dále dodávat známky, tak ji udá. Svědkyně [jméno] [příjmení], pracovnice České pošty, která se podílela na prováděném šetření a jejíž výpověď byla v hlavním líčení čtena, uvedla, že byla přítomna, „výslechu“ obž. [příjmení]

pracovníky ČP dne 18.4.2012, při němž obž. [příjmení] uvedla, že známky předávala své bývalé kolegyni, která je měla dále distribuovat,, a dále trafikantovi - snad pan [příjmení], který měl odebrat větší množství známek“ (č.l. 158).

Na uvedených závěrech nic nemění ani fakt, že se nepodařilo objasnit další, konečná odbytíště známek, a to patrně i v důsledku postupu České pošty, která vzala prvotní vyšetřování do vlastních rukou a pět dní před trestním oznámením prováděla vlastní šetření věci svými pracovníky, i když bylo již jasné, že byl spáchán závažný trestný čin a dokonce byla známa i jeho hlavní pachatelka.

I když skutková zjištění nalézacího soudu jsou správná ve své podstatě, obsahuje výrok o vině zásadní vady a zejména nesprávné údaje o konkrétní výši škody, na které se podíleli jednotliví obžalovaní. Vady rozsudku vyplývají již ze samotného výroku o vině (jeho textové části). Tak ohledně obžalovaného [jméno] [příjmení] je vyloučeno, aby po odečtení celkové sumy jím vyplacených částek obžalované [příjmení] ve výši 9 099 525 Kč od celkové (nominální) hodnoty jemu předaných známek 22 343 000 Kč činil jeho prospěch (odpovídající vzniklému rozdílu) částku 13 152 125 Kč. Logický nesmysl obsahuje dále výrok o vině obžalované [jméno] [příjmení], pokud uvádí, že ze zpronevěřených známek v celkové hodnotě 31 865 110 Kč předala obž. [příjmení] známky v hodnotě 22 343 000 Kč a obž. [příjmení] známky v hodnotě 6 309 100 Kč a dále známky v celkové hodnotě 3 213 010 Kč (což je zbytek do částky 31 865 110 Kč) předala dosud nezjištěné osobě, když přitom je prokázáno, že část zpronevěřených známek v hodnotě 1 340 350 Kč měla obžalovaná [příjmení] u sebe a později je vrátila České poště.

Výrok o vině dále obsahuje - vcelku nadbytečně - tabulky převzaté (nepřesně) z odborného vyjádření z oboru kybernetiky, které mají dokladovat rozsah trestné činnosti, data a rozsah předávání známek a cenu, která byla za známky spoluobžalovanými zaplacená obž. Boumové. Vrchní soud souhlasí s odvolacími námitkami, které napadenému rozsudku vytýkají nejasnost a nepřezkoumatelnost těchto tabulek jakožto součástí výroku odsuzujícího rozsudku. Nesprávnost tohoto,, tabulkového výroku“ skutečně dále spočívá i v nesprávných součtech čísel ve sloupcích tabulky. Kromě jiných nesprávností je třeba zdůraznit, že součty ve sloupcích ve výrokových tabulkách, které nebyly součástí tabulek zhotovených obž. [příjmení] tak, jak jsou obsaženy v odborném vyjádření z oboru kybernetiky, neodpovídají údajům v jednotlivých sloupcích tabulek. I přes veškerou nepřesnost některých údajů v tabulkách obsažených v rozsudku však dospěl odvolací soud po přezkoumání obsahu odborného vyjádření z oboru kybernetiky k závěru, že lze vycházet z údajů o počtech předaných kusů známek a jejich nominálních hodnotách, v nichž spočívá gros tabulek, ale i z dohodnutých cen k vyplacení spoluobžalovanými. Lze konstatovat, že tabulka týkající se obžalované [příjmení] je neúplná v rubrice,, Datum předávky známek“, zmatečná ve sloupcích týkajících se zaplacených a dlužných částek, jakož i v samotném nadpisu sloupce,, Částka vyplacená obv. Grendelov“. Tabulka vztahující se k obžalovanému [příjmení] je přehlednější, v obou tabulkách jsou však zásadním nedostatkem chybné součty na koncích jednotlivých sloupců, vzniklé patrně chybným výpočtem policejního orgánu a poté převzatých státním zástupcem do obžaloby a nalézacím soudem do výroku rozsudku. Protože však jde pouze o zjevné nepřesnosti výroků, mohl je odvolací soud napravit, aniž by k těmto otázkám prováděl další dokazování. Ve skutečnosti tedy obžalovaná [příjmení] převzala od obžalované [příjmení] 540 300 ks známek v celkové hodnotě 7 149 900 Kč, za což zaplatila či měla obž. [příjmení] zaplatit celkem 1 006 260 Kč. Při absenci odvolání státního zástupce však odvolací soud nemohl v tomto směru z důvodu zákazu reformace in peius (§ 259 odst. 4 tr.ř.) upravit výrok o vině obžalované [příjmení], ale ani výrok o vině obžalované [příjmení], u níž by to znamenalo zvýšení jejího finančního prospěchu získaného trestnou činností. Naproti tomu mohl být upřesněn výrok o vině obžalovaného [příjmení], kde došlo v napadeném rozsudku k nesprávnosti v jeho neprospěch. Tento obžalovaný ve skutečnosti převzal 1 851 800 ks známek v celkové (nominální) hodnotě 22 014 500 Kč, za které zaplatil

9 099 525 Kč (tato hodnota je ve výroku napadeného rozsudku uvedena správně), takže jeho prospěch činil 12 914 975 Kč.

Z těchto důvodů musel být výrok o vině všech obžalovaných - a tudíž celý napadený rozsudek - podle § 258 odst. 1 písm. b/ tr.ř. zrušen a odvolacím soudem bylo o vině obžalovaných nově rozhodnuto ve smyslu výše uvedeného, aniž by bylo nutno do výroku rozsudku pojímat zmíněné tabulky, neboť výrok rozsudku (jeho tzv. skutková věta) musí respektovat požadavek stručnosti a jasnosti, samozřejmě při vyjádření všech skutečností relevantních pro naplnění znaků skutkové podstaty trestného činu. Proto také nebylo nutno ve výroku o vině obžalované [příjmení] [jméno] [příjmení] uvádět výši jí získaného prospěchu, která není znakem skutkové podstaty trestného činu zpronevěry. Napadený rozsudek byl zrušen rovněž z důvodu uvedeného v § 258 odst. 1 písm. e/ tr.ř., protože trest uložený napadeným rozsudkem obžalovanému [jméno] [příjmení] byl shledán nepřiměřeně přísným, a vzhledem k vadám výroku o náhradě škody (viz níže) také z důvodu § 258 odst. 1 písm. f/ tr.ř.

Právní kvalifikace jednání obžalovaných v rozsudku odvolacího soudu nedoznala změn. Vrchní soud v tomto směru odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku, kde na straně 19 soud prvního stupně stručně vyložil, jakými právními úvahami se při právní kvalifikaci řídil, když uznal obžalovanou [příjmení] [jméno] [příjmení] vinnou zločinem zpronevěry podle § 206 odst. 1, odst. 5 písm. a/ tr. zákoníku, protože si присvojila cizí věc, která jí byla v rámci její pracovní činnosti svěřena, a způsobila tímto činem na cizím majetku škodu velkého rozsahu, tedy škodu přesahující 5 mil. Kč (§ 138 tr. zákoníku). Takto uznal tuto obžalovanou vinnou i odvolací soud.

Obžalovanou [příjmení] [jméno] [příjmení] uznal vinnou organizátorstvím zločinu zpronevěry podle § 24 odst. 1 písm. a/ tr. zákoníku, § 206 odst. 1, odst. 5 písm. a/ tr. zákoníku. Na základě uvedených skutkových zjištění nalézacího soudu lze totiž souhlasit i s jeho závěrem, že to byla obžalovaná [příjmení], kdo obžalovanou [příjmení] přesvědčil, aby známky zpronevěřila, s argumentací, že má pro ně odbyt a že obž. [příjmení] bude mít z takového jednání finanční prospěch. Obžalovaná pak jednání spoluobžalované také řídila, jak vyplývá například ze zmíněné mailové zprávy ze dne 12.10.2010, a známky dále předávala dalším osobám. Není tedy důvodná odvolací námitka, že by se soud nezabýval tím, jak měla obžalovaná [příjmení] jednání zosnovat nebo řídit. Rovněž ve výroku rozsudku jsou znaky organizátorství vyjádřeny. Pokud odvolatelka namítla, že ani případná dohoda mezi obžalovanými neměla takovou kvalitu a intenzitu, aby se jednalo o organizátorství, a že maximálně by se mohlo jednat o podílnictví, lze k tomu pro úplnost uvést, že samotná dohoda mezi pachateli o přispění po zpronevěření známek zajištěním jejich odbytu by naplňovala přinejmenším znaky pomoci k trestnému činu (se stejnou trestní sazbou jako organizátorství). Zbývá dodat, že obžalovaná [příjmení] byla uznána vinnou pouze v rozsahu, v jakém převzala známky od obž. [příjmení].

Důvodné nejsou ani odvolací námitky týkající se určení výše způsobené škody. Není zde rozhodné, kolik platila Česká pošta tiskárně cenin (byť je nesporné, že Česká pošta jako držitel poštovní licence je povinna hradit náklady na vydávání poštovních známek - § 35 odst. 2 zák.č. 29/2000 Sb., o poštovních službách). Nelze souhlasit ani s tvrzením, že škoda mohla České poště vzniknout teprve v okamžiku, kdy by byly neoprávněně získané známky použity k uhrazení přeprav zásilek, a že pokud se známky nedostaly do oběhu, mohlo se jednat o způsobení škody pouze v hodnotě, za jakou Česká pošta vytištěné známky nakoupila. Poštovní známky sice skutečně nejsou obecným platidlem, ale nejsou také pouze označovacím prostředkem toho, že přeprava byla poště uhrazena. Jsou ceninou, do které je vtělena určitá hodnota, odpovídající hodnotě budoucích služeb. Jsou účelovým platebním prostředkem, tj. oběžným aktivem v určité hodnotě (forma finančního majetku), které slouží jako ekvivalent (náhražka) peněz, avšak pouze pro vymezený účel, konkrétně k úhradě určitých služeb. Z hodnoty poštovní známky jakožto ceniny je čerpáno při jejím použití. Obecně lze o ceninách uvést, že při použití je cenina zpravidla znehodnocena (orazítkováním, zápisem, perforací, odtržením některé části, u elektronických cenin úpravou záznamu na čipu nebo v databázi aj.) nebo odebrána. Ceniny lze dělit podle určení

na ceniny k úhradě poplatků nebo daní (např. kolkové známky, dálniční nálepky, tabákové nálepky), ceniny k úhradě služeb (poštovní známky, jízdenky, vstupenky, stravenky), popřípadě ceniny k platbám za zboží. V účetnictví se ceniny účtují jako krátkodobý finanční majetek, a to bez ohledu na jejich dobu platnosti. Oceňují se výhradně jmenovitou hodnotou, a to i tehdy, byly-li zakoupeny za jinou cenu. U poštovních známek je výslovně zakotveno, že po ukončení platnosti poštovní známky má její držitel právo, aby ten, kdo poštovní známku uvedl do oběhu, mu ji vyměnil za platnou, nebo aby ji od něho zpětně odkoupil (§ 35 odst. 5 zák. č. 29/2000 Sb.). Ceniny v závislosti na svém charakteru a ceně bývají opatřeny různými ochrannými prvky proti padělání. Ustanovení § 246 tr. zákoníku zakotvuje trestnost padělání poštovních nebo kolkových známek. Vrchní soud tyto skutečnosti zmiňuje proto, aby byla zřejmá nedůvodnost námitek spočívajících v tom, že dokud známky nebyly použity k přepravě poštovních zásilek, nemohla jejich zpronevěřením vzniknout škoda odpovídající jejich nominální hodnotě. Naopak, již ztrátou možnosti vlastníka disponovat ceninou v důsledku spáchání trestného činu majetkové povahy (např. odcizením či zpronevěřením ceniny) vzniká vlastníku škoda ve výši nominální hodnoty ceniny.

Obžalovaný [jméno] [příjmení] byl uznán vinným zločinem podílnictví dle § 214 odst. 1 písm. a/, odst. 4 písm. b/ tr. zákoníku, neboť na sebe převedl (koupil) poštovní známky, které byly získány trestným činem spáchaným jinou osobou, a získal takovým činem prospěch velkého rozsahu. Obžalovaný byl tedy uznán úmyslným trestným činem podílnictví, neboť věděl, že může jít o známky získané trestným činem, a byl s tím srozuměn. Z okolností již shora uvedených vyplývá, že obžalovaný [příjmení] musel počítat s tím, že poštovní známky v tak velkém rozsahu a za takové ceny nebyly získány legálně, ale naopak že byly získány majetkovým trestným činem. Sám i s obžalovanou [příjmení] později v průběhu trestné činnosti nasmlouval ještě další snížení ceny, za kterou známky kupoval, a to z 45 % na 27 % nominální hodnoty, k čemuž by jistě nemohlo dojít, pokud by známky nebyly získány trestnou činností. Obžalovaný [jméno] [příjmení] takto získal prospěch velkého rozsahu (§ 138 odst. 1, 2 tr. zákoníku). Pro úmyslný trestný čin podílnictví není rozhodná hodnota jednotlivých převáděných věcí (ale ani u trestného činu podílnictví z nedbalosti, kde je znakem skutkové podstaty nikoli malá hodnota disponované věci, by nebyla rozhodující hodnota jednotlivých známek, které by z tohoto hlediska byly považovány jakožto soubor věcí za věc jedinou).

Všichni tři obžalovaní - Bc. [jméno] [příjmení], Mgr. [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] - byli proto jakožto trestně odpovědní pachatelé uznáni vinnými jak shora uvedeno.

Vzhledem ke zrušení výroku o vině bylo odvolacím soudem nově rozhodováno také o trestech uložených všem obžalovaným, s výjimkou obžalovaného [jméno] [příjmení] však nebyla ve výroci o trestech shledána pochybení. Tresty obžalovaným [příjmení] [jméno] [příjmení] a Mgr. [jméno] [příjmení] byly ukládány v trestní sazbě od pěti do deseti let odnětí svobody stanovené v § 206 odst. 5 tr. zákoníku, zatímco obžalovanému [jméno] [příjmení] byl trest ukládán v sazbě od tří do osmi let stanovené v § 214 odst. 4 tr. zákoníku. V rámci úvah o trestech bylo přihlédnuto ke všem okolnostem pro druh a výměru trestu rozhodným ve smyslu ustanovení § 39 tr. zákoníku a rovněž s přihlédnutím ke kritériím stanoveným v § 38 tr. zákoníku. Zejména tedy bylo přihlíženo u každého z obžalovaných individuálně k povaze a závažnosti spáchaného činu, osobním poměrům obžalovaných, jejich dosavadnímu způsobu života a možnostem nápravy. Vrchní soud zde vycházel z obdobných úvah jako soud prvního stupně, který zdůraznil dosavadní bezúhonnost všech obžalovaných (polehčující okolnost předchozího řádného života ve smyslu ustanovení § 41 písm. o/ tr. zákoníku), u obžalované [příjmení] i její doznání a spolupráci s orgány činnými v trestním řízení při objasnění věci (polehčující okolnost ve smyslu ustanovení § 41 písm. l/ tr. zákoníku), ale na druhé straně vysokou škodu, kterou svým jednáním způsobila (přítěžující okolnost ve smyslu ustanovení § 42 písm. k/ tr. zákoníku), a skutečnost, že ke spáchání trestného činu zneužila svého postavení v zaměstnání (přítěžující okolnost uvedená v § 42 písm. f/ tr. zákoníku). V případě obžalované [příjmení] soud hodnotil jako závažnou její

úlohu při páčání trestné činnosti, jejíž byla iniciátorkou a organizátorkou. Vrchní soud dále vzal v úvahu způsob páčání trestné činnosti, která nebyla nijak zvláště složitá ani precizně promyšlená a bylo zřejmé, že bude dříve či později odhalena a pachatelka poměrně snadno usvědčena. Na druhé straně je třeba přihlídnout také k delší době páčání trestné činnosti. Výše škody u obžalované [příjmení] jen mírně přesahuje hranici škody velkého rozsahu. Možnosti nápravy obžalovaných považuje vrchní soud právě s ohledem na jejich dosavadní bezúhonnost za relativně zachovalé. Z hlediska osobních poměrů obžalovaných nebyly zjištěny žádné mimořádné skutečnosti ovlivňující druh a výměru trestu, ani zdravotní stav obžalované [příjmení] nelze na podkladě zjištěných skutečností (periodická léčba jedenkrát ročně) hodnotit jako zásadní pro úvahy o druhu a výši trestu, byť k jejímu zdravotnímu stavu bylo rovněž přihlídnuto. Doba trestního stíhání je přiměřená rozsahu a složitosti věci.

Vrchní soud zvažoval rovněž otázku, zda jsou v daném případě u obžalovaných [příjmení] [jméno] [příjmení] a Mgr. [jméno] [příjmení] splněny zákonné podmínky pro snížení trestu pod spodní hranici zákonné trestní sazby § 206 odst. 5 tr.zákoníku. Podle § 58 odst. 1 tr. zákoníku má-li soud vzhledem k okolnostem případu nebo vzhledem k poměrům pachatele za to, že by použití trestní sazby odnětí svobody stanovené trestním zákoníkem bylo pro pachatele nepřiměřeně přísné a že lze dosáhnout nápravy pachatele i trestem kratšího trvání, může snížit trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby. Vrchní soud dospěl k závěru, že zákonné podmínky snížení trestu odnětí svobody pod dolní hranici zákonné trestní sazby nelze považovat u obžalovaných za splněné, neboť - jak vyplývá z výše uvedeného - nejsou dány odpovídající výjimečné okolnosti. U obžalovaných byly zjištěny okolnosti polehčující, ale i přitěžující, trestná činnost byla páčána ze ziskuchtivosti, ve velkém rozsahu a po delší dobu. Obžalovaná [příjmení] poté, co jí nestačily příjmy z prodeje známek obž. [příjmení], ve snaze získat více peněz si iniciativně našla obž. [příjmení] jako dalšího odběratele. Po zvážení všech uvedených skutečností považuje vrchní soud tresty odnětí svobody v trvání pěti roků, tedy na spodní hranici zákonné trestní sazby, uložené obžalovaným [příjmení] [jméno] [příjmení] a Mgr. [jméno] [příjmení], za odpovídající účelu trestu, spíše mírné, rozhodně však ne nepřiměřeně přísné.

Trest uložený napadeným rozsudkem obžalovanému [jméno] [příjmení] považuje odvolací soud za nepřiměřeně přísný. I když tento obžalovaný získal trestnou činností prospěch velkého rozsahu, ve věci figuroval pouze jako podílník, čemuž odpovídá i příslušná trestní sazba, a bylo by neadekvátní, aby tomuto obžalovanému byl uložen trest kolem poloviny trestní sazby, zatímco spoluobžalovaným na samé spodní hranici trestní sazby. I tomuto obžalovanému přitom polehčuje dosavadní řádný život. Za přiměřený trest uložený tomuto obžalovanému považuje odvolací soud trest odnětí svobody v trvání čtyř let, tedy v dolní polovině zákonné trestní sazby, výrazně nad její spodní hranici.

Tresty uložené všem třem obžalovaným jsou ze zákona nepodmíněné. Za nepřiměřené by považoval odvolací soud zařazení obžalovaných pro výkon trestu do věznice s ostrahou, jak by odpovídalo obecným pravidlům stanoveným v § 56 odst. 2 tr.zákoníku; s ohledem na stupeň a povahu narušení obžalovaných lze mít ve shodě se soudem prvního stupně za to, že působení na obžalované, aby vedli řádný život, bude lépe zaručeno v mírnějším typu věznice, tedy ve věznici s dozorem. K tomuto závěru dospěl vrchní soud s ohledem na předchozí bezúhonnost obžalovaných a charakter spáchané trestné činnosti výlučně majetkové, nikoli násilné povahy. Proto považuje v daném případě ve vztahu ke všem obžalovaným za přiměřené a zákonné použití moderačního ustanovení § 56 odst. 3 tr.zákoníku a zařazení obžalovaných do mírnějšího typu věznice.

V důsledku zrušení výroku o vině, ale i z důvodu vadnosti musel být zrušen i výrok o náhradě škody a vydání bezdůvodného obohacení a odvolací soud také v tomto směru rozhodl nově. Odvolací námitky poškozeného jsou vesměs důvodné, ale zjištěny byly i další vady výroku o náhradě škody.

Pokud jde o výrok o náhradě škody a vydání bezdůvodného obohacení, je třeba z procesního hlediska vycházet z ustanovení § 228 odst. 1 tr. ř., podle něhož odsuzuje-li soud obžalovaného pro trestný čin, kterým způsobil jinému majetkovou škodu nebo nemajetkovou újmu nebo kterým se na úkor poškozeného bezdůvodně obohatil, uloží mu v rozsudku, aby poškozenému nahradil majetkovou škodu nebo nemajetkovou újmu v penězích nebo aby vydal bezdůvodné obohacení, jestliže byl nárok včas uplatněn (§ 43 odst. 3 tr. ř.), nestanoví-li trestní řád jinak; nebrání-li tomu zákonná překážka, soud uloží obžalovanému vždy povinnost k náhradě škody nebo k vydání bezdůvodného obohacení, jestliže je výše škody nebo rozsah bezdůvodného obohacení součástí popisu skutku uvedeného ve výroku rozsudku, jímž se obžalovaný uznává vinným, a škoda v této výši nebyla dosud uhrazena nebo bezdůvodné obohacení nebylo dosud v tomto rozsahu vydáno. V daném případě byly splněny zákonné podmínky pro uložení povinnosti obžalovaným [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] k náhradě škody, která vznikla v příčinné souvislosti s jejich trestným jednáním uvedeným ve výroku odsuzujícího rozsudku. Stejně tak byly splněny zákonné podmínky pro uložení povinnosti obžalovanému [jméno] [příjmení] k vydání bezdůvodného obohacení. V trestním řízení byla dostatečně prokázána výše nároků na náhradu škody a na vydání bezdůvodného obohacení i plná odpovědnost obžalovaných.

Poškozený - Česká pošta, s.p. - se k trestnímu řízení připojil (podal návrh podle § 43 odst. 3 tr.ř.) se svými nároky na náhradu škody a na vydání bezdůvodného obohacení vůči obžalovaným řádně a včas (č.l. 381, 886).

Uplatněný nárok poškozeného na náhradu škody má podklad v příslušných hmotněprávních předpisech upravujících náhradu škody, konkrétně v ustanovení § 420 odst. 1 občanského zákoníku, podle něhož každý odpovídá za škodu, kterou způsobil porušením právní povinnosti. Nárok na vydání bezdůvodného obohacení se opírá o ustanovení § 451 obč.zák.

Vrchní soud zvažoval splnění zákonných podmínek pro uložení povinnosti k náhradě škody v celém rozsahu obžalovaným i z hlediska ustanovení § 441 obč. zák. o spoluzavinění poškozeného. Příčina, která (byť nepřímou) spolupůsobila u vzniku trestněprávního následku, může totiž mít význam z hlediska úvah o náhradě škody. V této souvislosti musí orgán činný v trestním řízení posoudit též obecnou prevenční povinnost na straně poškozeného ve smyslu § 415 OZ (rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 20.10.2010, sp.zn. 7 Tdo 1194/2010). Konečná úvaha o tom, nakolik se na způsobení škody podílel sám poškozený, a tedy v jakém rozsahu nese škodu sám, odvisí vždy od okolností konkrétního případu po porovnání všech příčin vzniku škody jak na straně škůdce, tak na straně poškozeného. Otázka míry spoluzavinění není v judikatuře sjednocena a soudy v rámci volné úvahy nepoužívají žádná sjednocující kritéria, neboť zobecnění, tj. vytvoření obecného pravidla aplikovatelného na jiné obdobné případy, je zpravidla vyloučeno (rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 20.12.2011, sp.zn. 23 Cdo 4111/2011). Ani při úmyslném zavinění škůdce nelze vyloučit poměrné snížení náhrady škody v důsledku zavinění poškozeného. Tyto případy budou však zcela výjimečné a budou přicházet v úvahu zpravidla jen při úmyslném zavinění poškozeného. V případech, kdy škůdce způsobil škodu úmyslně a poškozený ji spoluzavinil z nedbalosti, bude zpravidla nedbalost poškozeného v poměru k úmyslnému zavinění škůdce tak nepatrná, že poměrné snížení náhrady škody v důsledku zavinění poškozeného nebude přicházet v úvahu (rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 13.5.1976, sp.zn. 6 To 9/76, uveřejněné pod č. 9/1977 Sb. rozh. tr.). Vrchní soud dospěl k závěru, že pochybení České pošty, s.p. a zanedbání jejích kontrolních povinností a obecné povinnosti předcházet škodám je nesporné. Vyplývá to z celého provedeného dokazování a zjištěného skutkového děje. Například svědkyně [příjmení] potvrdila, že systém kontroly v uvedeném směru prakticky neexistoval. Svědek [příjmení] uvedl, že za účelem zaslání známek respondentům bylo na účtu vyčleněno do 100 000 Kč na rok. Obžalovaná [příjmení] přitom vyčerpala v období necelých dvou a půl roku více než 31 mil. Kč a zpronevěřila známky v této hodnotě. Na druhé straně spoluzavinění ve smyslu citovaného ustanovení, které by

odůvodňovalo snížení povinnosti k náhradě škody, vrchní soud neshledal. Jak bylo výše uvedeno, podle konstantní judikatury je v případě úmyslného způsobení škody nedbalostní spoluzavinění poškozeného možné dovodit zcela výjimečně. Vrchní soud v tomto případě takovou intenzitu spoluzavinění neshledal. Vycházel ze zásady, že nelze zpravidla akceptovat námitku o spoluzavinění poškozené společnosti proto, že kontrolní mechanismy nasazené vůči jejímu zaměstnanci nebyly precizní vzhledem k důvěře zaměstnavatele vůči němu. Právo by mělo ve společnosti napomáhat k tomu, aby jednotlivé subjekty nemusely neustále vynakládat tolik úsilí na to, aby se nestaly předmětem trestné činnosti.

Obžalované [příjmení] [jméno] [příjmení] a Mgr. [jméno] [příjmení] v té části, v jaké škodu způsobily společně - obž. [příjmení] jako pachatelka trestného činu a obž. [příjmení] jako účastnice - odpovídají za škodu solidárně, tj. společně a nerozdílně. Uplatněný nárok poškozeného na náhradu škody vůči nim má podklad v ustanovení § 420 odst. 1 občanského zákoníku, podle něhož každý odpovídá za škodu, kterou způsobil porušením právní povinnosti. Tento závěr (včetně aplikace občanského zákoníku) se vztahuje k oběma obžalovaným, a proto jim byla uložena povinnost k náhradě škody společně a nerozdílně ve smyslu ustanovení § 438 odst. 1 občanského zákoníku (tzv. solidární odpovědnost škůdců). Odvolací soud zvažoval, zda není u obžalované [příjmení] [jméno] [příjmení] dána odpovědnost za škodu podle zákoníku práce (§ 250 odst. 1 zák. práce), což by vylučovalo rozhodnutí o solidární odpovědnosti, neboť zákoník práce (§ 257) nezná solidární odpovědnost více škůdců (srov. Rt 56/1986, Rc 11/1982). Odpovědnost za škodu má však povahu pracovněprávního nároku jen tehdy, jestliže ji zaměstnanec způsobil při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním. Pro závěr, zda odpovědnost za škodu má povahu pracovněprávního nároku, je rozhodující to, zda činnost, kterou byla zaměstnancem způsobena škoda jeho zaměstnavateli, postrádá či nepostrádá místní, časový a zejména věcný (vnitřní účelový) vztah k plnění pracovních úkolů škůdce, přičemž rozhodující je právě tento vnitřní účelový vztah činnosti, již byla způsobena škoda, k pracovním úkolům. Ve své podstatě jde o posouzení, zda při činnosti, již byla způsobena škoda, zaměstnanec sledoval z objektivního i subjektivního hlediska plnění pracovních úkolů (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 20.9.2011, sp.zn. 21 Cdo 2612/2010). Tato kritéria zpravidla nesplňuje majetková trestná činnost páchaná v přímém úmyslu na úkor zaměstnavatele, byť v úzké místní, časové a věcné souvislosti s plněním pracovních úkolů, jak tomu bylo i v posuzovaném případě. Odvolací soud proto uzavřel, že obě obžalované odpovídají za škodu podle občanského zákoníku, a lze jim tudíž uložit povinnost k náhradě škody společně a nerozdílně.

Výrok napadeného rozsudku, jímž bylo rozhodnuto tak, že podle § 228 odst. 1 tr.ř. jsou obž. Bc. [jméno] [příjmení] a Bc. [jméno] [příjmení] povinny nahradit společně poškozené České poště, s.p. škodu ve výši 6 309 100 Kč s úrokem 7,05% z prodlení ročně z této částky ode dne právní moci rozsudku, trpí tedy především tou vadou, že zde není přesně vyjádřena solidární odpovědnost obou obžalovaných, tj. že jsou povinny k náhradě škody společně a nerozdílně (pouhý výraz „společně“ nedovoluje právě ono podstatné rozlišení mezi solidární a dělenou odpovědností). V rozsudečném výroku o solidární odpovědnosti pak není třeba výslovně uvádět (jak požaduje poškozený), že plněním jedné z těchto obžalovaných zaniká v rozsahu tohoto plnění povinnost druhé, neboť to přímo vyplývá již z výroku o povinnosti plnit společně a nerozdílně. Výše solidární odpovědnosti byla vrchním soudem stanovena stejně jako v napadeném rozsudku, neboť poškozený na obžalované [jméno] [příjmení] nepožaduje náhradu škody ve větší výši, i když - jak už bylo uvedeno - se tato obžalovaná podílela na způsobení škody ve výši 7 149 900 Kč (což ovšem nemohl odvolací soud z důvodu zákazu reformationis in peius pojmout ani do výroku o vině).

Zatímco přiznání úroku z prodlení obecně (pokud jej poškozený požaduje) má podklad v ustanovení § 517 odst. 2 obč. zák., nesprávně byl stanoven počátek prodlení. Ten je upraven v § 563 obč. zák. tak, že není-li doba plnění dohodnuta, stanovena právním předpisem nebo určena

v rozhodnutí, je dlužník povinen splnit dluh prvního dne poté, kdy byl o plnění věřitelem požádán. V trestním řízení se tímto, „požádáním“ může rozumět okamžik, kdy se obžalovaný seznámí s návrhem poškozeného podle § 43 odst. 3 tr.ř. obsaženým ve spise, například v rámci seznámení se spisem při skončení přípravného řízení. Obžalovaná [jméno] [příjmení] byla při ukončení vyšetřování seznámena s obsahem spisu dne 16.10.2012, a v prodlení je tudíž od 18.10.2012. Poškozený však požaduje úrok z prodlení až od 30.10.2012, z čehož je nutno vycházet. Chybné tedy bylo stanovení počátku prodlení až okamžikem právní moci rozsudku, jak to učinil soud prvního stupně. U obžalované [jméno] [příjmení] bylo nutno počátek prodlení stanovit dnem 13.2.2013, jak to požaduje a dokládá poškozený (viz shora - odvolání poškozeného).

Pokud jde o výši úroku z prodlení, ta je závislá na počátku prodlení. Je upravena nařízením vlády č. 142/1994 Sb. v platném znění tak, že odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou pro poslední den kalendářního pololetí, které předchází kalendářnímu pololetí, v němž došlo k prodlení, zvýšené o osm procentních bodů. To je však úprava účinná od 1.7.2013; do té doby (počínaje 1.7.2010) bylo stanoveno zvýšení o sedm procentních bodů. Rozhodná je úprava ke dni počátku prodlení. Platí, že výše úroku z prodlení se stanoví s ohledem na počátek prodlení a poté už je neměnná. Repo sazba byla ČNB stanovena ke dni 30.6.2012 ve výši 0,5 %, k 31.12.2012 ve výši 0,05 %. Z těchto důvodů je výše úroku z prodlení pro obžalovanou [jméno] [příjmení] 7,5 %, zatímco pro obžalovanou [jméno] [příjmení] (stejně jako pro obžalovaného [jméno] [příjmení]) 7,05 %.

Výrok napadeného rozsudku, jímž bylo rozhodnuto, že podle § 228 odst. 1 tr.ř. jsou společně povinni obž. Bc. [jméno] [příjmení] nahradit škodu a obž. [jméno] [příjmení] vydat bezdůvodné obohacení v celkové výši 22 343 000 Kč s úrokem 7,05% z prodlení ročně z této částky ode dne právní moci rozsudku, vykazuje následující vady: Především není uvedeno, komu má být plněno (takový výrok by nebyl vykonatelný, jak na to správně poukazuje poškozený). Nesprávně je stanovena výše povinnosti k náhradě škody a k vydání bezdůvodného obohacení, neboť tato společná odpovědnost je dána ve výši 22 014 500 Kč, což je hodnota známek převzatých obžalovaným [příjmení] (tato celková hodnota byla v napadeném rozsudku chybně vypočtena a stanovena v neprospěch obžalovaného).

Výše bezdůvodného obohacení tohoto obžalovaného odpovídá právě této celkové hodnotě věcí (poštovních známek), které převzal s vědomím, že byly získány trestným činem, a jejichž další osud není znám. Na rozdíl od stanovení výše majetkového prospěchu obžalovaného [jméno] [příjmení] jakožto podílníka ve smyslu ustanovení § 214 tr. zákoníku zde nelze odečítat prostředky vynaložené na opatření věci, tedy finanční částky zaplacené za známky obž. [příjmení] obž. [příjmení]. Bezdůvodné obohacení ve smyslu občanskoprávním je nutno vztahovat k poškozenému, jemuž má být vydáno, a nelze proto od jeho výše odečítat platby uskutečněné mezi jednotlivými pachateli v rámci řetězce trestné činnosti. Jde o to postihnout vše, co pachatel neoprávněně (bezdůvodně) získal. Následně se mohou jednotliví pachatelé mezi sebou finančně vypořádat podle míry, v jaké plnili poškozenému.

Dále byl i v tomto výroku napadeného rozsudku poněkud zavádějícím způsobem použit výraz, „společně“. V tomto případě nejde o odpovědnost společnou a nerozdílnou ve smyslu ustanovení § 438 odst. 1 obč. zák., neboť ta se vztahuje pouze k náhradě škody. Bezdůvodné obohacení (a povinnost k jeho vydání) je odlišným právním institutem, upraveným v § 451 obč.zák., tedy i systematicky mimo úpravu náhrady škody. Jde tu proto o tzv. falešnou solidaritu dlužníků, tedy případ, kdy dva subjekty jsou povinny ke stejnému plnění, přičemž nejde o solidaritu, například když jeden subjekt má plnit z titulu bezdůvodného obohacení a druhý z titulu náhrady škody. V situaci, kdy jednomu věřiteli plní dva dlužníci stejný dluh z odlišného právního důvodu, platí, že v rozsahu, v jakém splnil věřiteli jeden z nich, zaniká dluh a tím i povinnost druhého (viz též rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 29.1.2013, sp.zn. 25 Cdo 1702/2011). Proto i v souzeném případě bylo třeba rozhodnout, že v rozsahu plnění jedním z těchto obžalovaných zaniká

povinnost druhého z těchto obžalovaných k tomuto plnění. Smyslem tohoto výroku je vyloučit možnost zaplacení téhož poškozenému dvakrát (srovnej též rozhodnutí Nejvyššího soudu SR ze dne 31.10.1979, sp.zn. 1 Cz 82/79).

O počátku prodlení stran obžalovaného [jméno] [příjmení] platí to, co bylo uvedeno výše ve vztahu k obžalované [jméno] [příjmení]. Také tento obžalovaný je v prodlení nejméně od 13.2.2013 (jak požaduje a dokládá poškozený – čl. 911) a výše úroku z prodlení pro něho činí 7,05 % ročně.

Konečně výrok napadeného rozsudku, podle něhož je obž. Bc. [jméno] [příjmení] povinna nahradit poškozené [příjmení] počtu, s.p. škodu ve výši 1 872 660 Kč, s úrokem 7,05 % z prodlení ročně z této částky ode dne právní moci rozsudku, je chybný především v uvedené částce. Poškozený požaduje uhradit celkovou škodu ve výši 30 524 760 Kč, což je částka stanovená po odečtení hodnoty vrácených známek 1 340 350 Kč od celkové výše způsobené škody 31 865 110 Kč. Jestliže z částky 30 524 760 Kč byla obžalovaná [příjmení] zavázána uhradit společně a nerozdílně s obž. [příjmení] 6 309 100 Kč a podle společného výroku s obž. [příjmení] má obž. [příjmení] dále nahradit škodu 22 014 500 Kč, pak jí samotné zbývá k náhradě škoda ve výši 2 201 160 Kč. Rozdíl mezi částkou 1 872 660 Kč a částkou 2 201 160 Kč činí 328 500 Kč a představuje rozdíl mezi napadeným rozsudkem chybně stanovenou výší odpovědnosti obž. [příjmení] a výší jeho skutečného bezdůvodného obohacení, které bylo pojato do výroku rozsudku odvolacího soudu. Z hlediska obžalované [příjmení] jde tedy o pouhé upřesnění (rozložení) výroku o náhradě škody na základě odvolání poškozeného.

Ze všech těchto výše uvedených důvodů Vrchní soud v Praze jako soud odvolací rozhodl tak, že z podnětu všech podaných odvolání napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. b/, e/, f/ tr.ř. v celém rozsahu zrušil a za podmínek ustanovení § 259 odst. 3 tr.ř. ve věci sám nově rozhodl tak, jak je uvedeno shora.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

Nejvyšší státní zástupce a obvinění mohou však proti němu podat dovolání. Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno.

Dovolání se podává u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. Navrácení lhůty k podání dovolání není přípustné. Dovolání jen proti důvodům rozhodnutí není přípustné.

O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud České republiky v Brně.

V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§59 odst. 4 tr.řádu) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu a z jakých důvodů napadá a čeho se odvolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí odvolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až l) nebo § 265b odst. 2 tr.řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Praha 5. září 2013

JUDr. Josef Mazák
předseda senátu